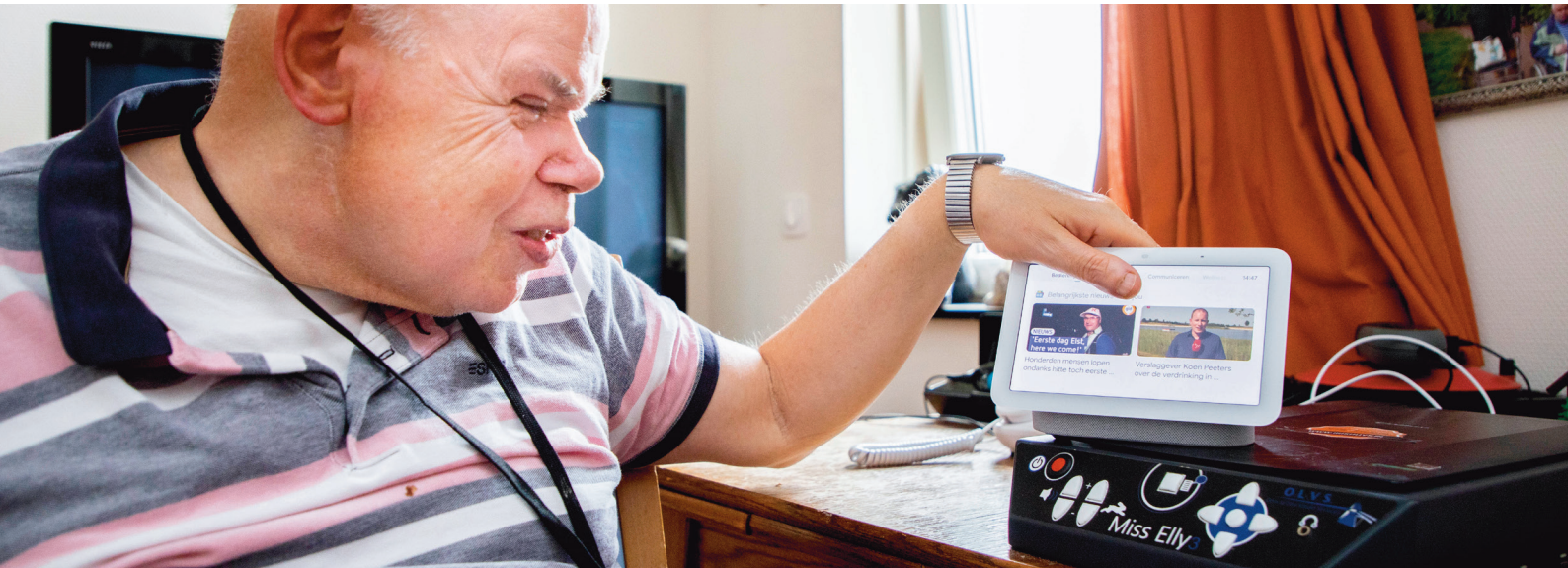

Hé Google! Hoe een digitale assistent het leven met beperkingen kan verrijken

Een digitale assistent waaraan je van alles kunt vragen, kan het leven met meerdere beperkingen prettiger én socialer maken. Dat blijkt uit een experiment waarin zeven woonzorgcliënten met een verstandelijke en visuele beperking ervaring opdeden met Google Home.

Radio, het nieuws of je lievelingsmuziek luisteren. Vragen hoe laat het is, wat voor weer het wordt of hoe limonade is uitgevonden. Je zegt hardop 'Hé Google!', vraagt wat je wilt en het antwoord of die mooie muziek klinkt door de kamer. Dat is Google Home.

Zeven cliënten probeerden het

Zeven cliënten met een lichte tot matige verstandelijke en visuele beperking uit twee woonzorginstellingen wilden dat wel uitproberen. Twee van hen hadden ook een motorische beperking. Eén van hen kon lezen en e-mailen, een ander had een smartphone. De meesten hadden begeleiding nodig bij dagelijkse taken als schoonmaken en koken.

Belangrijk voor heel veel mensen

In Nederland hebben 1,7 miljoen mensen een verstandelijke beperking. Van hen woont driekwart in een woonzorginstelling. Eerder onderzoek laat zien dat digitale assistenten waardevol kunnen zijn voor mensen met een verstandelijke beperking. In dit onderzoek kijken we voor het eerst naar de waarde voor mensen met een verstandelijke en visuele beperking in woonzorginstellingen.

De deelnemers kregen in 2021, tijdens de coronapandemie, eerst hulp en instructies op hun eigen niveau en hadden zes of tien weken een Google Home-apparaat in hun eigen kamer en in de gemeenschappelijke woonkamer. Ook toen konden ze op elk moment hulp vragen bij de bediening. Onderzoekers en zorgverleners hielden met onder andere vragenlijsten bij hoe en hoe vaak de deelnemers Google Home gebruikten, wat zij ervan vonden en hoe ze zich voelden.

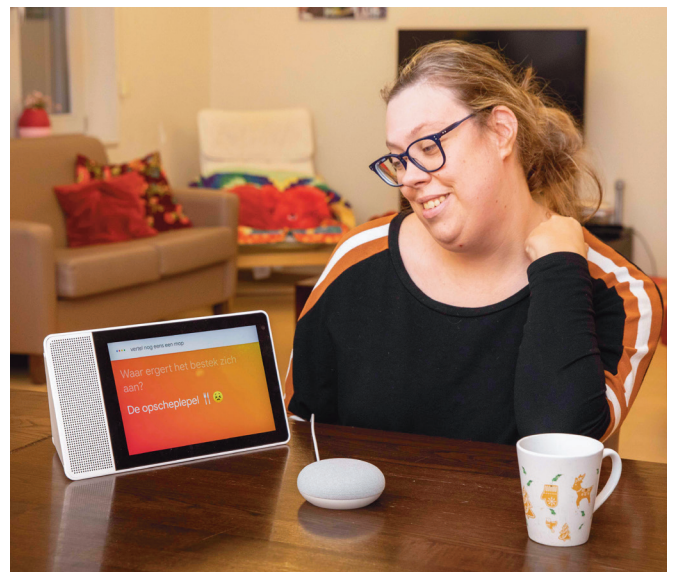
Frustratie en plezier

Voor enkele deelnemers bleef het lastig om de juiste commando's aan de digitale assistent te geven. Dat leverde frustraties op en afname in het gevoel van welzijn en autonomie. Geluidsopnamen van voorbeelden en instructies hierover die zij elk moment konden raadplegen, hielpen soms wel. De meeste deelnemers hadden veel plezier van het apparaat. Iemand leerde raadsels en grapjes en deelde die met medebewoners. Iemand anders bleek graag feitjes te leren om die te delen met anderen. Op die manier nam behalve het welzijn en het gevoel van autonomie, ook de sociale interactie van deze deelnemers toe.

Google Home bij Bartiméus

Bij Bartiméus krijgen alle 55 woningen waar mensen wonen met een visuele en een verstandelijke beperking Google Home. Met de extra functie 'Praat met Bartiméus'. Als je zegt: 'Hey Google, praat met Bartiméus', krijg je in een spraakbericht vier opties: taken opnoemen, complimentje geven, dierengeluid maken en met de brievenbus praten. De brievenbus vertelt bijvoorbeeld welke leuke activiteiten de afdeling Vrije Tijd organiseert. Lees meer in het artikel ['Hey Google, praat met Bartiméus!'](#) op de Bartiméus-website.

Onderzoek met meer deelnemers in een periode die niet gekenmerkt wordt door de coronacrisis, is zeker nodig. De onderzoekers denken wel dat een digitale assistent de onafhankelijkheid van mensen met een verstandelijke en visuele beperking kan vergroten. De hulp van verzorgers is daarbij onmisbaar, zeker in het begin. Net als een gesproken handleiding met voorbeelden van commando's, bijvoorbeeld zoals de onderzoekers die ontwikkelden. Ook ontwikkelaars van deze technologie kunnen de toegankelijkheid ervan voor mensen met beperkingen vergroten.

Het onderzoek is gedaan door vier wetenschappers van Bartiméus, de Vrije Universiteit Amsterdam en het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour. Hun werk staat beschreven in het artikel [Hey Google! Intelligent personal assistants and well-being in the context of disability during COVID-19](#), gepubliceerd in juni 2023 in het Journal of Intellectual Disability Research. Zie ook tinyurl.com/yfmpdj8. Dit project vond plaats in samenwerking met Koninklijke Visio en met subsidie van ZonMW. Voor meer informatie: mail Paula Sterkenburg: psterkenburg@bartimeus.nl.

Juli 2023

Academische werkplaats Sociale relaties en gehechtheid Bartiméus
Vrije Universiteit Amsterdam – Ons Tweede Thuis
Bartiméus, Doorn

ACADEMISCHE WERKPLAATS

Bartiméus

VU VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

**Ons
Tweede
Thuis** JIJ & IK